

Międzynarodowy Dzień Pamięci o Ofiarach Holokaustu

27-01-2021

Fot: UM Dzierżoniów

27 stycznia 2021 roku obchodzić będziemy 76. rocznicę wyzwolenia obozu koncentracyjnego KL Auschwitz. Dla uczczenia pamięci wszystkich tych, którzy ponieśli śmierć w tamtym okresie, 27 stycznia o godz. 11:00 zostaną złożone kwiaty pod obeliskiem przy Synagodze w Dzierżoniowie.

Od 17-21 stycznia 1945 roku rozpoczęły się ewakuacje jeńców z hitlerowskiego obozu Auschwitz. Nie oznaczało to jednak oswobodzenia ludności zamieszkującej obozy koncentracyjne. W obawie przed Armią Czerwoną, Niemcy wyprowadzili około 56 tysięcy więźniów, których kierowali na trasy ewakuacyjne do obozów w głąb III Rzeszy (przez Górny i Dolny Śląsk), by tam dalej mogli być wykorzystywani do prac przymusowych.

Kolumny ludności z tras ewakuacyjnych miały składać się ze zdrowych i gotowych do długiego marszu osób, jednak wśród ewakuowanych znalazło się wielu chorych i słabych. Jedna z najdłuższych tras ewakuacyjnych liczyła około 250km i prowadziła od obozu Neu Dachs do KL Gross Rosen na Dolnym Śląsku. Nie wiadomo dokładnie kiedy transporty Żydów dotarły na Dolny Śląsk, jednak z przekazów historycznych możemy dowiedzieć się, że po wyładowaniu z wagonów

na stacji w Piławie Górnej więźniowie ruszali już pieszo do obozu Gross Rosen. Byli mieszkańcy Piławy ze smutkiem wspominają te przerażające chwile, kiedy przez ich osiedla przepędzane były kolumny więźniów. Część z nich była prowadzona na nocleg na podwórze gospodarstwa Roten hof (obecnie ul. Błotnista w Piławie Dolnej), gdzie jako jedyne pożywienie dostawali otręby wrzucone do koryta bydłęcego z lodowatą wodą.

Przemarsze Żydów trwały wiele dni. Kilometry pokonywane w bólu, mrozie i niedożywieniu okazały się tragiczne w skutkach dla około 9 tysięcy jeńców. Do tak dużej liczby ofiar przyczyniło się nie tylko skrajne wyczerpanie, ale także egzekucje wykonywane przez esesmanów, którzy konwojowali kolumny.

Nie wszyscy więźniowie zostali wyprowadzeni z obozu koncentracyjnego w Auschwitz - w kompleksie Niemcy pozostawili niezdolnych do długich wędrówek, których SS-mani mieli stracić. Pozostający w obozie, żyli nadzieją na wyzwolenie, które nadeszło 27 stycznia 1945 roku. Wówczas Armia Czerwona wkroczyła do Oświęcimia i oswobodziła jeńców. Do czasu wkroczenia armii sowieckiej, Niemcy likwidowali obozy oraz zacierali ślady popełnionej zbrodni m.in. paląc dokumenty, wysadzając krematoria i komory gazowe.

Aby uczcić pamięć pomordowanych Żydów w obozach zagłady oraz tych którzy stracili życie w „marszach śmierci” datę 27 stycznia ustanowiono jako Międzynarodowy Dzień Pamięci o Ofiarach Holokaustu.

Burmistrz Dzierżoniowa złożył wiązanek kwiatów przy obelisku znajdującym się koło dzierżoniowskiej synagogi. Znicze zapalono również w miejscu dawnej filii obozu Gross-Rosen, która była pomiędzy Dzierżoniowem a Pieszycami.

Opr. na podstawie materiałów Muzeum Miejskiego Dzierżoniowa